

آزمون ۱۰ از ۶

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله ششم (۱۴۰۰/۱۱/۱۵)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱)

۱. گزینه ۳ درست است.
معانی واژه‌های داده‌شده:
* هیئت: گروه، انجمن، دسته * معیار: مقیاس، اندازه * توش: توشه، اندوخته، توانایی تحمل سنگینی یا فشار * زَبَر: بالا، فوق، مقابل زیر * مهیب: ترسناک، ترس‌آور، هولناک
۲. گزینه ۲ درست است.
موارد نادرست و اصلاح آن‌ها:
(۱) پیروی ← نمونه پیروی (۳) رنج بر دیگری نهادن ← رنج بر خود نهادن (۴) چِ نَفَس ← چِ نَفَس
۳. گزینه ۱ درست است.
موارد نادرست و اصلاح آن‌ها:
* مخمضه: گرفتاری، سختی، دشواری * فرج: گشایش، گشایش در کار و از میان رفتن غم و رنج * در حال: فوراً، بی‌درنگ * کام: دهان
۴. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
* تغیر ← تقریر * نواهی ← نواحی * هزم ← حزم
۵. گزینه ۱ درست است.
غلط‌های املائی متن و اصلاح آن‌ها:
* زکا ← ذکا * عظیم ← عزایم * محمات ← مهمات * خوامم ← خواتم * مزید ← مزید
۶. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
* اصرار ← اسرار * قصه ← غصه * تبع ← طبع * غافله ← قافله * عمل ← امل
۷. گزینه ۲ درست است.
«گوشواره عرش» مجموعه شعرهای آیینی از سیدعلی موسوی گرم‌رودی است.
۸. گزینه ۳ درست است.
واژه‌های دارای ایهام:
(۱) پرده: ۱- خفا ۲- آهنگ و موسیقی
(۲) خط: ۱- موه‌های تازه روییده ۲- اجازه و فرمان (خط مجازاً به معنی اجازه و فرمان)
(۳) سبز: ۱- سبزرنگ ۲- سلامت * خاک شوم، کنایه از: ۱- بمیرم ۲- خوار و ذلیل شوم * خاک، مجازاً: ۱- مرده ۲- خوار و ذلیل
(۴) هوا: ۱- دم ۲- آرزو * هوا: ۱- دم ۲- آرزو (هوا می‌تواند به معنی «هوس» هم باشد).
۹. گزینه ۲ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
(۱) تشبیه سنبل به مشک * جهان مجازاً به معنی مردم جهان
(۲) حيله - اعتماد به ترتیب مجازاً به معنی حيله‌گر - اعتمادکننده * بیت فاقد جان‌بخشی است.
(۳) دفتر فکرت بشوی، کنایه از صرف‌نظر کردن از فکر * جناس بین «بیار، ببار» «بر، سر» «بشوی، بگوی»
(۴) تشبیه سر (موی سر) به درخت شکوفه‌دار - غم به میوه * درخت (در مصراع دوم) استعاره از «موی سر» (درخت می‌تواند در معنای استعاری زندگی - روزگار نیز به کار رود).
۱۰. گزینه ۴ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
جناس: «ناز - نیاز» * مجاز: «میان» مجازاً به معنی «کمر و کمر بند» * جان‌بخشی: «ناز - نیاز» هر یک جان‌بخشی شده‌اند.
* تشبیه: «تیغ دلستانی» * کنایه: «تیغ دلستانی بستن» کنایه از با «دلستانی همه را مجذوب کردن» - «دلستانی» کنایه از

عاشق کردن - مصراع دوم کنایه از «نسبت به همه بدگمان شدن» * تضاد: بین «ناز و نیاز»
توجه: «فتراک به معنی ترک‌بند» و «فتراک بدگمانی»، اضافه استعاری است.
بیت فاقد حسن تعلیل و ایهام است.

۱۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی موارد خواسته‌شده:

- (۱) تشبیهات: شب به دشت - من به دریا * جان‌بخشی: مرداب - دریا در مصراع آخر
- (۲) استعاره‌ها: مرداب (استعاره از انسان‌های ترسو) - خواب آن مرداب (استعاره و جان‌بخشی دارد) - شب (استعاره از ظلم)
- توجه: نمادها در واقع استعاره‌های فراگیر در ادبیات هستند * بیت اول (و سروده) فاقد حسن تعلیل است.
- (۳) بین «دریا و طوفان» آرایهٔ مراعات نظیر موجود است.
- (۴) «مرداب» نماد انسان‌های ترسو، ناآگاه، کاهل، بی‌تحرك و نماد ایستایی و مرگ * «طوفان» نماد مشکلات

۱۲. گزینه ۳ درست است.

عبارات گزینه پاسخ همگی به شیوه عادی (دستوری) چینش شده‌اند، ولی گزینه‌های دیگر، بلاغی‌اند؛ به این ترتیب:
(الف) که (نهاد) پشت امید (مفعول) داد (فعل) ← مفعول مقدم شده است.
(ج) سوز دیرینه‌ام (نهاد) کم (مسند) نشد (فعل) ← فعل مقدم شده است.
توجه: قید و متمم قیدی (متمم غیر فعل) از اجزای اصلی جمله نیستند؛ بنابراین جابه‌جایی آن‌ها در شیوهٔ بیان جمله بی‌تأثیر است.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

نقش نادرست و اصلاح آن در هر گزینه:

(۱) قید ← مسند	(۲) مضاف‌الیه ← مفعول * مفعول ← متمم / مضاف‌الیه
(۳) متمم ← قید	(۴) هر دو درست

۱۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی نوع اسنادی و غیر اسنادی افعال:

- (۱) می‌گردد: می‌چرخد ← غیر اسنادی * مرغی‌ست: مرغی وجود دارد ← غیر اسنادی * آب و دانه‌ای‌ست: آب و دانه‌ای است ← اسنادی
- (۲) نیابد ← غیر اسنادی * در ته پیمان‌های‌ست: در ته پیمان‌های است ← اسنادی
- (۳) هستم ← اسنادی * طفل مکتب‌خانه‌ای‌ست: طفل مکتب‌خانه‌ای است ← اسنادی
- (۴) همهٔ افعال به معنی «وجود داشتن» و غیر اسنادی هستند. توجه: افعال مصراع دوم می‌توانند به معنی «داشتن» نیز باشند. در مصراع دوم فعل محذوف «است»، غیر اسنادی است.

۱۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی افعال محذوف و نوع قرینهٔ آن‌ها:

- (۱) است / ماند (دوبار در مصراع اول) ← معنوی * خورده (در مصراع دوم) ← لفظی
- (۲) نخواهی یافت (پایان مصراع اول) ← لفظی
- (۳) دارد (دوبار در مصراع اول) ← معنوی * است (در پایان مصراع دوم) ← معنوی
- (۴) است / باشد (در پایان مصراع اول) ← معنوی * می‌شود / است (در پایان مصراع دوم) ← معنوی

۱۶. گزینه ۳ درست است.

وجود حرف پیوند «که - تا - اگر» در گزینه‌های غیر پاسخ، جملهٔ مستقل مرکب ایجاد می‌کند. (توجه: حرف «تا» در گزینهٔ پاسخ فاصلهٔ زمانی را بیان می‌کند؛ بنابراین حرف اضافه محسوب می‌شود).

۱۷. گزینه ۲ درست است.

منظور از واژه دو تلفظی، واژه‌ای است که در هر نوع تلفظ آن، تعداد هجاهای متفاوتی حاصل شود؛ مانند: مهربان - مهربان

۱۸. گزینه ۴ درست است.

معانی «گرفتن» عبارت است از:

- الف) چسبیدن ب و د) انتخاب کردن، به دست آوردن، حاصل کردن ج) اثر کردن
۱۹. گزینه ۳ درست است.
مفهوم عبارت سؤال: دشمن متکی به ابزار و تو (رزمنده اسلام) متکی به ایمان هستی.
مفهوم ابیات:
۱) ایمان منشأ نیکی هاست. ۳) عمل خالصانه سبب تقویت ایمان است. ۴) ترک خود سبب افزایش ایمان است.
۲۰. گزینه ۱ درست است.
مفهوم گزینه پاسخ: بی نیازی از غیر دوست
مفهوم گزینه های دیگر: رسیدن به آسودگی و کمال در گرو ترک آسایش و مادیات است.
۲۱. گزینه ۴ درست است.
مفهوم درست گزینه های غلط:
۱) تأکید بر یگانه پرستی ۲) آزادگان صبور هستند. ۳) جاودانگی عشق به وطن
۲۲. گزینه ۲ درست است.
۲۳. گزینه ۳ درست است.
همه ابیات به «همدردی با بینوایان و خدمت به خلق» توصیه می کنند، ولی مفهوم گزینه پاسخ «توجه به غم خود و خویشتن دوستی» است.
۲۴. گزینه ۲ درست است.
مفهوم گزینه پاسخ: «عشق و معشوق برطرف کننده غم هاست.»
مفهوم گزینه های دیگر: «برای وصول به محبوب باید جان و آلودگی ها را ترک کرد.»
۲۵. گزینه ۱ درست است.
مفهوم عبارت سؤال: «توصیه به حرکت و ارتقای خویش و نفی سکون و ثبات»
مفهوم گزینه پاسخ: «بلندهمتتی سبب دوری از پستی هاست.»
مفهوم گزینه های دیگر: «توصیه به داشتن همت در جهت رسیدن به هدف و نابودی موانع»

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۴ درست است.
رد سایر گزینه ها:
گزینه ۱: (خود)
گزینه ۳: (فرمان دادید / فراموش کردید)
گزینه ۲: (فرمان داده)
۲۷. گزینه ۱ درست است.
رد سایر گزینه ها:
گزینه ۲: (چه چیزی / عقلی بندگان / تقسیم کرد)
گزینه ۴: (چه چیزی / تقسیم کرد)
گزینه ۳: (بالا تر / بندگان)
۲۸. گزینه ۲ درست است.
رد سایر گزینه ها:
گزینه ۱: (می دانی / چشم جغد)
گزینه ۴: (می دانی / نمی تواند / حرکت دهد)
گزینه ۳: (چشمش را / حرکت نمی دهد)
۲۹. گزینه ۳ درست است.
رد سایر گزینه ها:
گزینه ۱: (بینید / آغاز شده است) (بگردید) در ترجمه نیامده است.
گزینه ۴: (بنگرید) (بگردید) در ترجمه نیامده است.
- گزینه ۲: (بگویند)

۳۰. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (مختلف / استفاده می‌کردند)
گزینه ۲: (بیماری / گیاهان دارویی / مناسبی / استفاده می‌کنند)
گزینه ۳: (گیاهان دارویی / جلوگیری / به‌کار می‌گیرند)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: (برگ‌های ریزان / سرسبز / می‌شوند)
گزینه ۳: (برگ / سرسبز)
گزینه ۴: (برگ / زیبای)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

(قد + أرسل) به‌صورت ماضی نقلی ترجمه می‌شود.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (گروهی / فرستادند) گزینه ۲: (تیمی / فرستاده بودند)
گزینه ۳: (می‌فرستند)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

تَخَرَّجَتْ: دانش‌آموخته شدند

۳۴. گزینه ۲ درست است.

(أنزلناه: آن را نازل کردیم)

۳۵. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: (افتح)
گزینه ۳: (نافذة)
گزینه ۴: (افتحی)

ترجمه درک مطلب:

آهن فلز مفیدی است. انسان آن را از زمان قدیم شناخت. انسان، آهن را در زندگی‌اش به کار گرفت و آن را در بسیاری از نیازهایش به کار برد. و آن (آهن) اساس صنعت در عصر جدید است. برای کارها و امور متعددی به خدمت و در بیشتر صنایع به کار گرفته می‌شود. آهن را از زمین استخراج و در کارخانه‌های ذوب فولاد و آهن ذوب و گداخته می‌کنیم. آهنگران از آهن پنجره‌های متنوع و درها و ابزارآلات آهنی می‌سازند. آهن را در صنعت هواپیما و سایر صنایع سنگین به کار می‌بریم و این ماده اثر زیادی در پیشرفت کشورهای صنعتی دارد.

۳۶. گزینه ۴ درست است.

آهن در درجه حرارت بالا ذوب می‌شود.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

آهن از زمین استخراج می‌شود.

۳۸. گزینه ۳ درست است.

تأثیر آهن در زندگی انسان

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: پیشرفت کشورها و دلایل آن
گزینه ۲: وسایل آهنی جدید

گزینه ۴: استفاده از آهن در صنعت حمل‌ونقل

۳۹. گزینه ۲ درست است.

انسان از زمان قدیم آهن را می‌شناخته و از آن در زندگی و رفع نیازهایش استفاده می‌کرده است.

۴۰. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: (حروفه الزائدة: ا س ت) (الإنسان فاعل برای فعل استخدم است)

گزینه ۳: (مصدره من باب: استفعال)

گزینه ۴: (فعل مضارع)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (له حرف زائد) - فعل مجرد است و حرف زائدی ندارد. (حدّادون: مبتدا)

گزینه ۲: (لِلغَائِبِينَ) فعل یصنعون لِلغَائِبِينَ است.

گزینه ۳: (حروفه الزائدة) فعل مجرد است و حروف زائد ندارد.

۴۲. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (الشّبابیک المتنوّعة) یک ترکیب وصفی است. گزینه ۲: (متنوّعة) صفت برای (الشّبابیک) است.

گزینه ۴: (حروفه الأصلية: ن و ع)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

(تُحوّل) فعل مضارع باب تفعیل است.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

(فقط)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (أُخت: أخوات)

گزینه ۴: (مرضی: مریض)

۴۶. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: خبر فعل است (یصنع)

گزینه ۴: خبر اسم است. (خیر)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

(انکسر: شکسته شد) باب انفعال به صورت لازم معنا می‌شود.

۴۸. گزینه ۲ درست است.

(انتخب) ریشه (ن خ ب)

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (انقطع) ریشه (ق ط ع)

گزینه ۴: (تشرّفنا) ریشه (ش ر ف)

۴۹. گزینه ۱ درست است.

(حیوانات مائیة) ترکیب وصفی است.

(حیوانات: موصوف و مائیة: صفت)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (مائیة) - (ن) در مثنی و جمع هنگام مضاف شدن حذف می‌شود.

گزینه ۲: (أختای . أخوای)

گزینه ۴: (یدی)

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۴ درست است.
هرکس با بینش و نگرش خود به سراغ هدفی می‌رود. پس اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد. - ص ۶
حرکت انسان به سوی اهداف خود براساس انتخاب و اراده و حرکت گیاهان به صورت طبیعی است. ص ۵.
۵۲. گزینه ۱ درست است.
خداوند در آیه ۲۰۱ سوره بقره در توصیف برخی بندگان خود می‌فرماید: «و بعضی می‌گویند پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش نگاهدار. این‌ها از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع‌الحساب است.» ص ۷
۵۳. گزینه ۳ درست است.
خداوند در آیه ۷ و ۸ سوره شمس (و سوگند به نفس و آن کسی که سامانش بخشید و آنگاه بدکاری‌ها و تقوایش را به او الهام کرد) به موهبت بزرگ شناخت خیر و نیکی و گرایش به خوبی‌ها و تنفر از بدی‌ها اشاره دارد. ص ۲۰
۵۴. گزینه ۴ درست است.
میل سرکشی که در درون انسان است و او را به گناه فرا می‌خواند، نفس اماره نام دارد و عاملی بیرونی که کار او وسوسه کردن است، شیطان است که انسان را فریب داده و از مسیر سعادت و بهشت باز می‌دارد. ص ۲۳
۵۵. گزینه ۲ درست است.
جناب عزیر نبی (ع) از انبیای بنی اسرائیل بود. او وقتی زنده شد و زنده شدن الاغ را به چشم خود دید گفت: می‌دانم که خدا بر هر کاری توانا است. ص ۵۳
۵۶. گزینه ۳ درست است.
آیه ۹ سوره فاطر که به موضوع زنده شدن زمین مرده در اثر ارسال ابرها و بارش باران اشاره دارد، به بخش سوم از شواهد امکان وقوع معاد یعنی «اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت» مربوط است. ص ۵۴
۵۷. گزینه ۲ درست است.
خداوند در آیات سوم و چهارم سوره قیامت می‌فرماید: «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول در می‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان گونه که بود مجدداً خلق می‌کنیم.» ص ۵۳
۵۸. گزینه ۴ درست است.
پس از مرگ گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان حقیقت انسان را که همان «روح» اوست «توقی» می‌کنند. ص ۶۳
۵۹. گزینه ۱ درست است.
پرسش منفی است و نشانه‌های تداوم ارتباط میان عالم برزخ و دنیا عبارت‌اند از:
(الف) بسته نشدن پرونده اعمال
(ب) دریافت پاداش خیرات بازماندگان
(ج) ارتباط شخص متوفی با خانواده ص ۶۶
۶۰. گزینه ۴ درست است.
افراد بدکار با دیدن حقایق عالم آخرت می‌گویند: ای وای! کاش فلان شخص را به‌عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردم؛ او مرا از یاد خدا بازداشت. ص ۷۶
۶۱. گزینه ۱ درست است.
خداوند در آیه ۲۷ سوره انعام از زبان بدکاران در صحنه محشر چنین نقل می‌کند: «ای کاش (به دنیا) بازگردانده می‌شدیم و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی‌کردیم و از مؤمنان می‌شدیم.» ص ۷۶
۶۲. گزینه ۲ درست است.
در آن روز با تابیدن نور حقیقت از جانب خداوند پرده‌ها کنار می‌رود و اسرار و حقایق عالم آشکار می‌شود و واقعیت همه‌چیز از جمله اعمال، رفتار و نیت آشکار می‌شود.

۶۳. گزینه ۳ درست است.
پیامبران و امامان چون از ظاهر و باطن اعمال مطلع هستند و از هر خطایی مصون هستند، بهترین گواهان قیامت هستند.
رسول خدا (ص) نیز شاهد بر همه پیامبران (ص) و امت‌هاست.
۶۴. گزینه ۲ درست است.
عبارت قرآنی ﴿إِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ﴾ به فرشتگانی که در طول زندگی همواره مراقب اعمال و نگارش‌گر آن هستند، اشاره دارد. ص ۷۵
۶۵. گزینه ۳ درست است.
اعضای بدن انسان در پاسخ اعتراض او می‌گویند: ما را خدایی به سخن آورده که هر چیزی را به سخن می‌آورد. ص ۷۵
۶۶. گزینه ۴ درست است.
با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود و اعمال پیامبران و امامان معیار سنجش اعمال قرار می‌گیرد. ص ۷۴
۶۷. گزینه ۳ درست است.
نامه‌های این دنیا تنها گزارشی از عمل است که به‌صورت کلمات نوشته‌شده درآمده، اما نامه عمل انسان در آخرت به‌گونه‌ای است که خود عمل و حقیقت و باطن آن را دربر دارد. ص ۷۴
۶۸. گزینه ۲ درست است.
مرحله دوم قیامت؛ زنده شدن همه انسان‌ها، بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌پیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود. ص ۷۹
۶۹. گزینه ۲ درست است.
خداوند در سوره نمل، آیه ۸۹ به این نکته اشاره می‌فرماید که تنها نیکوکاران هستند که از وحشت این روز در امان هستند. ص ۷۲
۷۰. گزینه ۳ درست است.
دریاها با آن همه وسعت و عظمت به هم متصل می‌شوند و از درون آن‌ها آتش زبانه می‌کشد.
۷۱. گزینه ۱ درست است.
تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها از جمله کوه‌ها در مرحله اول از حوادث قیامت رخ داده و مطابق آیات سوره مزمل کوه‌ها چنان در هم کوبیده می‌شوند که به‌صورت توده‌هایی از شن نرم در می‌آیند. ص ۷۳
۷۲. گزینه ۱ درست است.
پرسش منفی است و گزینه پاسخ به دلیل اینکه مرگ را در آستانه قیامت فرجام همه موجودات می‌داند، با آیه ۶۸ سوره زمر و توضیحات علامه طباطبایی (ره) در تضاد است. ص ۷۳ بخش دوم
۷۳. گزینه ۴ درست است.
قرآن کریم در سوره حج آیه ۲ می‌فرماید: «روزی که هر مادر شیردهی طفل شیرخوار را فراموش می‌کند.» ص ۷۲
۷۴. گزینه ۱ درست است.
خداوند در سوره حج آیه ۲ می‌فرماید: «روزی که مردم از هیبت آن روز همچون افراد مست به نظر می‌رسند؛ در حالی که مست نیستند ولیکن عذاب خدا سخت است.» ص ۷۲
۷۵. گزینه ۴ درست است.
قرآن کریم از شنیده شدن صدایی مهیب که آسمان‌ها و زمین را فرا می‌گیرد، به نفخ صور یاد می‌کند و این حادثه مربوط به مرحله اول از حوادث قیامت است. ص ۷۳

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۴
۵۲. گزینه ۱ درست است.
مجموعه جهان‌بینی و ایدئولوژی مکتب ما را تشکیل می‌دهد. یعنی هر مکتبی دارای دو جزء اساسی است: جهان‌بینی و

ایدئولوژی. جهان بینی هر مکتب نشان دهنده شناختی است که آن مکتب از جهان هستی دارد و ایدئولوژی هر مکتب بیانگر هدف و راه و روش عملی است که آن مکتب به پیروان خود پیشنهاد می کند. صفحه ۵

۵۳. گزینه ۳ درست است.

بینش مبتنی بر ایمان به خدا علاوه بر اینکه جهان آفرینش را خودکفا نمی شناسد، آن را دارای حساب و کتاب و شعور و تدبیر نیز می داند. ... این چنین برداشتی از انسان و جهان هستی آدمی را از چنگال احساس پوچی و بیهودگی می رهاند و او را به گونه ای عمیق در برابر کوچک ترین اعمال و حرکاتش مسئول می گرداند. صفحه ۷

۵۴. گزینه ۴ درست است.

از این دیدگاه (نگرش مذهبی) نه تنها جهان وجود خود را از مبدأ هستی می گیرد، بلکه در نهایت به تدبیر خداوندی به مرحله دیگری می رسد که فنا و زوال در آن راه ندارد و سرانجامی والا برای حیات انسان است (معاد). این چنین تصویری از جهان و حیات انسانی که از ناحیه عقل سلیم بشری نیز تأیید و اثبات می گردد، از طریق وحی و به وسیله پیامبران بیان می گردد و برنامه و روشی هم که آدمی را در این صحنه پر شکوه آفرینش به سعادت جاوید و مقصود نهایی برساند، همراه آن تعلیم می شود (نبوت). به این ترتیب می توان دریافت که بینش مذهبی براساس سه اصل اساسی توحید، نبوت و معاد استوار است. صفحه ۸ و ۹

۵۵. گزینه ۲ درست است.

هر جهان بینی دارای اساس و پایه های خاص خود است که پیش از پرداختن به مسائل فرعی، نخست باید بدان پایه ها توجه داشت؛ زیرا اگر پایه های اصلی یک جهان بینی متزلزل و ناستوار باشد، در این صورت پرداختن به جنبه های فرعی آن کاری بیهوده است و جز سرگرمی و وقت گذرانی سودی از آن حاصل نخواهد شد. صفحه ۶

۵۶. گزینه ۳ درست است.

چیزهای بسیاری را نه با مشاهده مستقیم، بلکه از راه غیرمستقیم درک و شناسایی می کنیم. یعنی با بهره گیری ابتدایی از مشاهده و حس و سپس با یاری گرفتن از نیروی خرد و اندیشه آن ها را دریافت می کنیم. ... کف به حس بینی و دریا از دلیل / فکر پنهان، آشکارا قال و قیل صفحه ۱۲ و ۱۳

۵۷. گزینه ۲ درست است.

نمی توان ساده لوحانه گفت آنچه را که مشاهده نمی کنیم و به حس ما در نمی آید، نیست؛ بلکه بسیار است مواردی که وجود شیئی را از وجود شیئی دیگر که نشانه و اثر آن است درمی یابیم. حتی ناتوانی ما از درک و شناخت مستقیم و غیرمستقیم چیزی هرگز نمی تواند دلیل نیستی آن باشد، مگر اینکه برای نیستی آن دلیل کافی در دست داشته باشیم. تنها در این صورت است که می توان گفت «نیست». اگر برای اثبات بود و نبود چیزی دلیلی در دست نداشته باشیم، در این صورت جز «نمی دانم» نمی توان گفت. صفحه ۱۴ و ۱۵

۵۸. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۴

۵۹. گزینه ۱ درست است.

درک وجود خدا علاوه بر روش عقلی با یک روش دریافتی (دریافت درونی) نیز می تواند مطرح باشد. برای مثال ما در وجود خویش غم و شادی را درک می کنیم؛ این دریافتی واقعی در وجود ماست، اما از راه مشاهده مستقیم حسی و مشاهده غیرمستقیم به آن نرسیده ایم. صفحه ۱۶

۶۰. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۶

۶۱. گزینه ۱ درست است.

در این روش با توجه به تعالیمی که از طریق وحی به انبیا می رسد و نیز از طریق مطالعه در شخصیت انبیا و معجزات آن ها می توان راه به سوی خدا پویید. صفحه ۱۷

۶۲. گزینه ۲ درست است.

مطالعه در طبیعت و نظم موجود در آن به عنوان نشانه وجود خدا. صفحه ۱۶

۶۳. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اثر می‌توان به مؤثر رسید و از معلول به علت پی برد. این سخن نه تنها صحیح و معقول است، بلکه کاخ علم بشری در پایه آن نهاده شده است و چه بسیار از مسائل علمی که با توجه به این حقیقت به دست آمده است. اگر انسان این حقیقت را نمی‌شناخت یا در آن شک و تردید روا می‌داشت، هرگز این همه مسائل علمی یکی بعد از دیگری به دست نمی‌آمد و علوم تجربی پایه و مایه نمی‌گرفت. صفحه ۱۵

۶۴. گزینه ۲ درست است.

«نظم» گرد آمدن اجزای متفاوت در یک مجموعه است، به طوری که همکاری و هماهنگی آن‌ها هدفی واقعی را تأمین می‌کند. پس در یک دستگاه منظم خصوصیات و ویژگی‌های مراعات شده است که بدون آن‌ها هدف تأمین نمی‌شود. همکاری و هماهنگی اجزا از جهات مختلف حساب شده و معین است. صفحه ۲۰

۶۵. گزینه ۳ درست است.

در ساختن یک دستگاه منظم به وسیله انسان سه عنصر آگاهی، هدف و برنامه قابل تشخیص است. صفحه ۳۸

۶۶. گزینه ۴ درست است.

منظور از تأکید بر واقعی بودن هدف این است که هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست. خوبی و بدی، مفید و مضر، زشتی و زیبایی و اموری نظیر این‌ها که احیاناً مورد پسند یا ناپسند انسان قرار می‌گیرند، در این تعریف داخل نمی‌شوند. یعنی چنین نیست که هدف یک مجموعه منظم را از نظر معیارهای انسانی و اجتماعی و امثال آن ارزیابی کنیم. صفحه ۲۰

۶۷. گزینه ۳ درست است.

پیش‌بینی‌های خاصی که به منظورهای پیشرفته‌تر و هدف‌های عمیق‌تر و همراه با حساب‌گری دقیق انجام می‌گیرد، در پدیده نظر قابل ملاحظه است. قرار دادن دریچه اطمینان روی دستگاه‌های بخار برای جلوگیری از انفجار و وجود دستگاه‌های تولید مثل در موجودات زنده و احساس درد و ناراحتی هنگام بروز بیماری به عنوان زنگ خطر، همه از این نوع‌اند. ... به طوری که ملاحظه می‌شود در اینجا سخن از پیش‌بینی نیازهای آینده یک موجود در ساختمان موجود دیگری است که مدت‌ها پیش از او به وجود آمده است.

باید توجه داشت که گزینه مورد نظر، تعریف نظم است و ارتباط مستقیمی با موضوع آینده‌نگری در نظم ندارد. صفحه ۲۲ و ۲۳

۶۸. گزینه ۲ درست است.

پدیده نظم صفات و خصوصیات ناظم خود را نشان می‌دهد و آگاهی او را می‌نماید. صفحه ۳۹

منظور از تأکید بر واقعی بودن هدف این است که هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست. پاورقی صفحه ۲۰

۶۹. گزینه ۲ درست است.

بیت مورد نظر مربوط به تأثیر اعتقاد به خداوند در سایر افکار و معتقدات انسان است و سایر ابیات مربوط به مشاهده غیرمستقیم هستند که همان مفهوم عبارت سؤال است. صفحه ۸

۷۰. گزینه ۳ درست است.

این نظریه (فرضیه تکامل) با پیدایش فرضیه داروین چند صباحی در کشورهای اروپایی قوت گرفت. صفحه ۴۳

۷۱. گزینه ۱ درست است.

فطرت که در پارسی به سرشت ترجمه می‌شود، دلالت بر نوع خلقت و آفرینش می‌کند. صفحه ۴۹

۷۲. گزینه ۱ درست است.

آفرینش و نظم‌بخشی به اعضای گوناگون جهان توأماً صورت می‌پذیرد و نظم لازم جدا از موجودیت اشیا و اجزای عالم نیست و این امر نشان‌دهنده حاکمیت اراده و تدبیر و نظارت الهی بر سرتاسر آفرینش است. صفحه ۴۶

۷۳. گزینه ۴ درست است.

علاوه بر حس خداجویی گرایش‌ها و ابعاد دیگری نیز در روح و نهاد آدمی وجود دارد که به علت فطری بودنشان همواره و در طول تاریخ با انسان همراه بوده‌اند. ... از جمله می‌توان به حس حقیقت‌جویی، حسن نیکی و حس زیبای اشاره کرد. صفحه ۴۹

۷۴. گزینه ۱ درست است.

اگر دین و پرستش ریشه در فطرت آدمی نداشت و عارضی و انحرافی بود یا به ادعای برخی بی‌خبران حاصل جهل یا ترس بود،

در این صورت به مانند بسیاری چیزهای دیگر با گذشت زمان به کلی از صحنه روزگار خارج می شد. صفحه ۵۳
۷۵. گزینه ۴ درست است.

توجه به طبیعت و جهان نشان می دهد که آفرینش موجودات و پیدایش پدیده های گوناگون به ترتیبی است که پیدایش هر چیز با نظم و حسابگری مخصوص با آن همراه است. به عبارت دیگر آفرینش و پیدایش موجودات جدا از نظم و تدبیر مربوطه نیست.

باید توجه داشت که سایر گزینه ها با وجود اینکه درست هستند، اما دلالتی بر وحدت خالق و ناظم ندارند. صفحه ۴۵

انگلیسی (۱)

۷۶. گزینه ۲ درست است.

زیرا جملات برای بیان قصد در زمان آینده نزدیک است. ترجیحاً از **be going to** استفاده می شود. علاوه بر این، **cars** در جمله آخر به صورت کلی بیان شده است.

۷۷. گزینه ۱ درست است.

قبل از رودها، دریاها، قاره ها و غیره به همراه اسم آن ها حرف تعریف **the** به کار می رود. علاوه بر این، مقایسه یک یا چند تا اسم یا کل باشد از صفات یا قیده های عالی استفاده می شود.

صفت یک سیلابی
the + $\frac{\text{صفت یک سیلابی}}{\text{قید یک سیلابی}}$ **+ est**

old → the oldest

صفت دو یا چند سیلابی
the most + $\frac{\text{صفت دو یا چند سیلابی}}{\text{قید دو یا چند سیلابی}}$

beautiful → the most beautiful

۷۸. گزینه ۳ درست است.

در این سؤال ترتیب صفات قبل از اسم به قرار زیر است:

اسم	صفت جنس	صفت ملیت	صفت رنگ	صفت سن	صفت اندازه	صفت کیفیت	صفت کمیت	حرف تعریف
shirt	cotton	Iranian	red	old		beautiful	some	a / the
coat			white	young		nice	much	

a beautiful small old Japanese watch

اسم ملیت سن اندازه کیفیت حرف تعریف

۷۹. گزینه ۴ درست است.

بعد از افعال ربطی مثل: **be** (بودن)، **look** (به نظر رسیدن)، **get** (شدن) و **become** (شدن) **sound** (به نظر رسیدن)، **seem** (به نظر رسیدن)، **feel** (احساس کردن) و غیره صفت به کار می رود.

مثال: **Jack looks happy**

~~Happily~~

توجه: قید همیشه برای توصیف فعل مثل **write** و **speak** و غیره به کار می رود.

۸۰. گزینه ۲ درست است.

A: دیروز چه اتفاقی برای شما رخ داد؟

B: به پای خودم آسیب زدم، هنگامی که در زمین بازی داشتم فوتبال بازی می کردم.

- (۱) پس انداز کردن، ذخیره کردن
(۲) آسیب رساندن، صدمه زدن
(۳) حفاظت کردن
(۴) افزایش دادن

۸۱. گزینه ۳ درست است.

دوستانم پنج سال پیش در تهران زندگی می‌کرد و همچنین بیش از سی سال در دبیرستان‌های شهر تهران تدریس کرد. اما حالا او دیگر در تهران زندگی نمی‌کند.

- (۱) شبیه، مشابه (۲) در عوض، بجای (۳) دیگر، به هیچ وجه، اصلاً (۴) به‌علاوه

۸۲. گزینه ۱ درست است.

پزشکان معتقدند افرادی که هر روز میوه و سبزیجات مصرف می‌کنند به احتمال کمتری دچار سکتة قلبی می‌شوند و عمر طولانی‌تری می‌توانند داشته باشند.

- (۱) حمله، سکتة (۲) الگو (۳) قطره (۴) سلول

۸۳. گزینه ۴ درست است.

A: شنیدم که به مدت ۶ سال در خارج درس خواندید. آیا درست است؟

B: بله. زمانی که ۲۲ ساله بودم به ایالات متحده رفتم تا در رشته فیزیک درس بخوانم.

- (۱) مشابه (۲) علاوه‌بر (۳) به‌علاوه (۴) خارج از کشور

۸۴. گزینه ۳ درست است.

زمانی که جنگ شروع شد، هزاران نفر بزرگسال و جوان در سراسر کشور به ارتش ملحق شدند تا از کشورمان در برابر دشمن دفاع کنند.

- (۱) توسعه دادن (۲) آسیب رساندن (۳) دفاع کردن (۴) متحیر کردن

۸۵. گزینه ۲ درست است.

A: چرا هفته گذشته شغل خودت را در آن شرکت رها کردی؟

B: چون شرکت به من پول کافی نداد تا از خانواده‌ام حمایت کنم.

- (۱) منقرض شدن (۲) رها کردن، ترک کردن (۳) تشکیل دادن (۴) مراقبت کردن

۸۶. گزینه ۱ درست است.

پدرم شدیداً مریض بود و هرگز از او انتظار نداشتم زنده بماند و دیروز مجبور شدیم او را به بیمارستان ببریم. خوشبختانه امروز احساس بهتری دارد.

- (۱) خوشبختانه (۲) به‌طور اندوهگین یا غمگین (۳) فوراً (۴) با اطمینان، به‌طور سالم

۸۷. گزینه ۲ درست است.

نابرده رنج، گنج میسر نیست، ضرب‌المثلی است که می‌گوید اگر چیزی را می‌خواهید، باید برای آن در حد کافی سخت تلاش کنید. به عبارت دیگر، کلید موفقیت شما کار سخت و خودباوری شما است.

- (۱) توجه (۲) سود، منفعت، گنج (۳) دانش، معلومات (۴) تحقیق

۸۸. گزینه ۳ درست است.

- (۱) در داخل (۲) از (۳) سراسر، اطراف (۴) بالا

۸۹. گزینه ۴ درست است.

- (۱) دیگران (۲) دیگری (۳) یکی دیگر (۴) یکدیگر، همدیگر

۹۰. گزینه ۲ درست است.

- (۱) تغییر دادن (۲) ایجاد کردن، خلق کردن (۳) جمع‌آوری کردن (۴) افزایش دادن

۹۱. گزینه ۱ درست است.

- (۱) فهمیدن (۲) عبور کردن (۳) تعجب کردن (۴) توسعه دادن

۹۲. گزینه ۳ درست است.
(۱) منظم، معمولی (۲) طبیعی (۳) مستقیم، راست (۴) جدی
۹۳. گزینه ۱ درست است.
نویسنده اعتقاد دارد که ما اهمیت برق را درک نمی‌کنیم زیرا خیلی به آن عادت کردیم.
۹۴. گزینه ۴ درست است.
شهر نیویورک چندین سال پیش در طول یک تابستان کمبود برق داشت.
۹۵. گزینه ۳ درست است.
بعد از اینکه دوباره چراغ‌ها روشن شد، مردم فهمیدند که بیشتر غذاها فاسد شده بودند.
۹۶. گزینه ۴ درست است.
زمانی که چراغ‌ها دوباره روشن شد، مردم نیویورک درک کردند که چقدر برق سودمند بود.
۹۷. گزینه ۱ درست است.
سربازان یک کشور باید از کشورشان دفاع کنند زمانی که آن‌ها در زمان جنگ هستند.
۹۸. گزینه ۲ درست است.
ارتش یک کشور در زمان صلح از مردم خودش حمایت و به آن‌ها کمک می‌کند.
۹۹. گزینه ۴ درست است.
عبارت فعلی «انجام دادن» که در پاراگراف ۲ در زیر آن خط کشیده شده است به معنی (انجام دادن) است.
(۱) افزایش یافتن (۲) شامل بودن (۳) حمایت کردن (۴) انجام دادن
۱۰۰. گزینه ۳ درست است.
براساس متن، یک ارتش ممکن است شامل سازمان‌ها و واحدهای مختلف باشد.

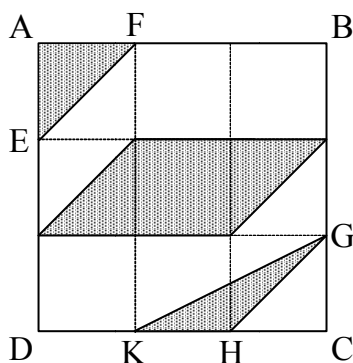
ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

$$(x-2)x(x+2) = 224(x-2+x+x+2) = 672x$$

$$x^2 - 4 = 672 \Rightarrow x = 26 \Rightarrow 6 - 2 = 4$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

اندازه ضلع مربع $ABCD = 3a$: فرض

$$\Delta AEF \text{ مساحت مثلث} = \frac{a \times a}{2} = \frac{a^2}{2}$$

$$\Delta GHK \text{ مساحت مثلث} = \frac{a \times a}{2} = \frac{a^2}{2}$$

$$\text{مساحت متوازی‌الاضلاع} = 2a \cdot a = 2a^2$$

$$\frac{\text{مساحت ناحیه سایه‌خورده}}{\text{مساحت مربع } ABCD} = \frac{3a^2}{9a^2} = \frac{1}{3}$$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$43x^2 = 86 \times 56x \Rightarrow 43x(x-112) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق} \\ x=112 & \text{ق} \end{cases}$$

$$1+1+2=4$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} -x^2 + 4x - 12 &= 0 \\ x &= \frac{-200 \pm \sqrt{40000 - 30000}}{-1} = \frac{-200 \pm 100}{-1} = \begin{cases} 100 \\ 300 \end{cases} \end{aligned}$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$y = 2(x^2 - 2x + \frac{1}{2}) = 2(x^2 - 2x + 1 - 1 + \frac{1}{2}) = 2\left[(x-1)^2 - \frac{1}{2}\right]$$

$$y = 2(x-1)^2 - 1 \Rightarrow a = 2, m = 1, n = -1$$

$$a + m - n = 2 + 1 - (-1) = 4$$

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

$$x_1 = -1 \Rightarrow a - b + c = 0 \Rightarrow b = a + c \Rightarrow x_2 = -\frac{c}{b}$$

$$2a = -3c \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{-2}{3} \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ c = -2 \end{cases} \Rightarrow 3 - b - 2 = 0 \Rightarrow b = 1$$

$$x_2 = \frac{2}{3}$$

$$b + x_2 = 1 + \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{x(1 - \frac{1}{x^2}) + 1 + \frac{1}{x} - 6(1 - \frac{1}{x})}{1 - \frac{1}{x^2}} = 0 \quad x \neq \pm 1, x \neq 0$$

$$x - \frac{1}{x} + 1 + \frac{1}{x} - 6 + \frac{6}{x} = 0 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0$$

$$(x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$x = 2 \Rightarrow 4a - 2a + 2 - a + 1 = 0 \Rightarrow a = -3$$

$$x = 3 \Rightarrow 9a - 3a + 3 - a + 1 = 0 \Rightarrow a = \frac{-4}{5}$$

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

طول قطر هر دایره منحصربه‌فرد است. بنابراین تابع است.

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

$$\text{نماتوب} = \frac{\text{وزن بر حسب کیلوگرم}}{\text{مجذور طول قد بر حسب متر}}$$

$$\text{وزن کم کند.} \quad (1/8)^2 \times 2 = 3/24 \times 2 = 6/48 \text{ kg}$$

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

$$(b^2, 2b-1), (b^2, b^2) \Rightarrow b^2 = 2b-1 \Rightarrow (b-1)^2 = 0 \Rightarrow b=1$$

$$f = \{(2a, a^2), (1, a+1), (1, 1), (a^2-a, a), (1, 1)\}$$

$$a+1=1 \Rightarrow a=0$$

$$f = \{(0, 0), (1, 1)\} \Rightarrow 0+1=1$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

$$x_0 = -\frac{-b}{2(2a)} = \frac{1}{2} \Rightarrow b=2a$$

$$y_0 = \frac{-(-b)^2 + 4(2a)(1)}{4a} = \frac{-4a^2 + 4a}{4a} = \frac{-4a(a-1)}{4a} = \frac{1-a}{1} = -1$$

$$a=4 \Rightarrow b=8$$

$$a+b=12$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = (a-1)x^2 - 2(1-b)x + c$$

$$a-1 > 0 \Rightarrow a > 1 \quad f \text{ دارای مینیمم است:}$$

$$x_0 = -\frac{-2(1-b)}{2(a-1)} < 0 \quad \text{نقطه مینیمم در ناحیه سوم قرار دارد:}$$

$$\frac{1-b}{a-1} < 0 \xrightarrow{a-1>0} 1-b < 0 \Rightarrow b < 1$$

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$\Delta = a^2 - 4a^2 = -3a^2 < 0 \quad \text{سهمی ریشه ندارد}$$

$$x_0 = \frac{-b}{2a} = \frac{a}{2a^2} = \frac{1}{2a}$$

$$y_0 = a^2\left(\frac{1}{4a^2}\right) - a\left(\frac{1}{2a}\right) + 1 = \frac{1}{4} - \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{4} > 0 \quad \text{بالای محور xها}$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$\text{درآمد} = N \times P$$

$$\text{درآمد} = (80000 - 200P)P = -200P^2 + 80000P$$

$$P_0 = \frac{-80000}{2(-200)} = \frac{-80000}{-400} = 200 \quad \text{وقتی بیشترین درآمد را دارد که قیمت هر واحد کالا برابر ۲۰۰ باشد.}$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$2a + 3x = 192 \Rightarrow a = \frac{192 - 3x}{2} \Rightarrow a + 6 = \frac{192 - 3x + 12}{2}$$

$$y = x(a + 6) = x\left(\frac{204 - 3x}{2}\right) = -\frac{3}{2}x^2 + 102x$$

$$x = \frac{-102}{2(-\frac{3}{2})} = 34 \rightarrow a = \frac{192 - 102}{2} = \frac{90}{2} = 45$$

$$a - x = 45 - 34 = 11$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

ویژگی سازمان‌دهنده بودن: کارآفرین موفق منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) توانایی حل مسئله و نظم و انضباط و پایداری دارند: پراگیزه

گزینه ۳) ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند: نوآور

گزینه ۴) بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند: تیزبینی (درس ۱ - صفحه ۶)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

الف - ابتدا درآمد فرد را حساب می‌کنیم:

قیمت هر واحد محصول $\times$ تعداد محصول (کالا یا خدمت فروخته شده) = درآمد

$$\text{درآمد} = 950 \times 300,000 = 285,000,000 \text{ ریال}$$

سپس هزینه‌ها را با هم جمع می‌زنیم:

هزینه‌های تولید (به ریال)	ریال $500,000 \times 12 = 6,000,000$ اجاره سالیانه
	ریال $200,000 \times 12 \times 5 = 12,000,000$ حقوق سالیانه کارمندان
	ریال $345,000 \times 12 = 4,140,000$ مواد اولیه سالیانه
	ریال $2,400,000$ هزینه‌های جاری سالیانه
جمع هزینه‌ها	ریال $24,540,000$

برای محاسبه عملکرد سالانه این بنگاه اقتصادی، باید هزینه‌های سالانه را از درآمد سالانه کسر کنیم: اگر حاصل عددی مثبت باشد بنگاه سود برده است و اگر عددی منفی باشد متحمل ضرر شده است:

هزینه - درآمد = سود (زیان)

$$\text{حاصل مثبت است، پس سود برده است.} \quad \text{ریال } 285,000,000 - 24,540,000 = 260,460,000$$

(درس ۱ صفحه ۸)

ب - با توجه به اینکه این کسب و کار شخصی است «مسئولیت نامحدود در برابر بدهی‌ها و دعاوی» از جمله معایب آن به‌شمار می‌رود. (درس ۲ - صفحه ۱۵)

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

الف- فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید: کسب و کار شخصی

ب- در برابر بدهی‌ها و دعاوی مسئولیت نامحدود دارید: کسب و کار شخصی

ج- امکان رقابت بالاتر به دلیل مقیاس تولید بالا وجود دارد: شرکت تعاونی

د- هزینه‌های راه‌اندازی برای کسب و کار شما بالاتر است: شرکت تعاونی (درس ۲ - صفحات ۱۵ و ۱۸)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

هزینه‌هایی که پرداخت شده‌اند و دیگر قابل بازگشت نیستند و نباید در انتخاب و تصمیم ما تأثیر داشته باشند، هزینه‌های هدر رفته هستند.

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که هنگام انتخاب از دست می‌رود. (درس ۳ - صفحات ۲۵ و ۲۸)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

محتوای گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ درست هستند و گزینه ۳ نادرست است زیرا:

نقطه E، ناحیه خارج از مرز امکانات تولید است که کشور فقط می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشد. این نقاط به فرض ثابت ماندن منابع کشور غیر قابل دستیابی هستند، زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد. (کشور در نقطه F به درستی از منابع خود استفاده نکرده است نه در نقطه E) (درس ۴ - صفحات ۳۷ تا ۴۰)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

همه گزینه‌ها در مورد منحنی مرز امکانات تولید درست هستند به جز گزینه ۲، زیرا: وقتی یک اقتصاد منابع غیر فعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست. (درس ۸ صفحه ۸۵ و درس ۴ صفحات ۳۹، ۴۰ و ۳۸)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف و ج - وقتی قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد، (در این جدول قیمت تعادلی ۳۰۰ ریال است که در آن مقدار عرضه (۹۰ واحد) با مقدار تقاضا (۹۰ واحد) برابر هستند) در بازار با وضعیت کمبود عرضه (یا مازاد تقاضا) روبه‌رو هستیم؛ پس ردیف‌های ۱ و ۲ که در آن‌ها قیمت‌ها پایین‌تر از قیمت تعادلی هستند، وضعیت مازاد تقاضا یا همان کمبود عرضه را نشان می‌دهند. در نتیجه پاسخ قسمت الف و ج یکسان است.

ب - بیشترین درآمد تولیدکننده مربوط ردیف ۳ یعنی قیمت تعادلی است: طبق فرمول محاسبه درآمد:

قیمت هر واحد محصول $\times$ مقدار محصول به فروش رسیده = درآمد تولیدکننده

$$۳۰۰ \times ۹۰ = ۲۷۰$$

در حالت‌های مازاد یا کمبود عرضه در بازار، درآمد تولیدکننده کمتر از حالت قیمت تعادلی است.

(درس ۱ صفحه ۸ و درس ۵ صفحه ۵۱)

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

با افزایش درآمد، منحنی تقاضای کالای پست به سمت چپ - پایین منتقل می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) با افزایش قیمت کالای اصلی، منحنی کالای جانشین آن به سمت راست منتقل می‌شود. (نه به سمت چپ)

گزینه ۲) با کاهش قیمت کالای مکمل، منحنی تقاضا برای کالای اصلی به سمت راست منتقل می‌شود. (نه به سمت چپ)

گزینه ۳) با افزایش درآمد، منحنی کالای نرمال به سمت راست - بالا منتقل می‌شود. (نه به سمت چپ)

(درس ۵ - صفحه ۴۹)

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

مالیات بر ارث و مالیات بر درآمد املاک از نوع مالیات مستقیم و مالیات بر دخانیات، مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خودرو از نوع مالیات غیرمستقیم هستند. (درس ۶ - صفحه ۶۱ تا ۶۳)

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

A: پرداخت عوامل تولید B: مالیات C: کالا و خدمات D: مالیات (درس ۶ صفحه ۵۹)

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

الف) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل در سال ۱۹۹۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود. (درس ۷ - صفحه ۷۳)

ب) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خود

قراردادی غیر رسمی را امضاء کردند که به قرارداد گات مشهور شد. (درس ۷ - صفحه ۷۳)
ج) نظام اقتصادی سرمایه‌داری بر این باور است که رقابت آزادانه در بازار باعث می‌شود تا اقتصاد کارایی بیشتری داشته باشد. (درس ۷ - صفحه ۷۹)

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

کتاب ثروت ملل آدام اسمیت، مهم‌ترین اثر در شکل‌گیری علم اقتصاد مدرن است. (درس ۷ - صفحه ۷۹)
ب) کارل مارکس نیروی حیات اقتصادی را ناشی از کار مولد می‌داند و از این‌رو تنها طبقه‌ای که حق دارند ساز و کارهای حاکم بر میدان بازی اقتصاد را به اختیار و آگاهی خودشان تعیین کنند، طبقه ستم‌دیده کارگران هستند. (درس ۷ - صفحه ۸۰)
ج) توانایی تولید کالای بیشتری نسبت به کشور دیگر با فرض مقدار معینی از منابع، بیانگر مفهوم مزیت مطلق در اقتصاد است (درس ۷ - صفحات ۷۰ و ۷۱)

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

فقط مورد ج درست است. (درس ۸ - صفحه ۸۹)
بررسی سایر گزینه‌ها:

الف- طبق تعریف افرادی که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند را شاغل به حساب می‌آورند. (درس ۸ - صفحه ۸۶)

ب- بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی مثل عدم تطابق مهارت‌ها باشد را بیکاری ساختاری می‌نامند.

د- تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند و گاهی در اقتصاد به آن‌ها کارفرما هم می‌گویند. (درس ۸ - صفحه ۸۶)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

برای محاسبه نرخ بیکاری باید طبق فرمول نسبت بیکاران به جمعیت فعال را به دست آوریم. چون جمعیت فعال را نداریم باید با استفاده از اطلاعات جمعیت غیر فعال و ۱۵ سال به بالا، ابتدا جمعیت فعال را محاسبه کنیم:

جمعیت فعال + جمعیت غیر فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$13,000,000 = 5,000,000 + X$$

$$X = 8,000,000$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{بیکار}}{\text{فعال}} \times 100$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{8,000,000}{13,000,000} \times 100$$

$$\text{نرخ بیکاری} = 61.5\%$$

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

منحنی نزولی در نمودار بازار نیروی کار، منحنی تقاضای نیروی کار است. محور عمودی دستمزد نیروی کار و محور افقی مقدار تقاضا را نشان می‌دهد. بین دستمزد (قیمت نیروی کار) و مقدار تقاضای نیروی کار، رابطه معکوس برقرار است: به این معنا که با افزایش دستمزد مقدار تقاضا برای آن از سمت تقاضاکننده (کارفرما) کاهش می‌یابد و با کاهش دستمزد، مقدار تقاضا برای نیروی کار افزایش می‌یابد. پس در نقطه B دستمزد بالاتر است و تقاضا برای نیروی کار کمتر است در حالی که در نقطه C به علت دستمزد پایین‌تر، تقاضا برای نیروی کار از سمت کارفرما بیشتر است. (درس ۸ صفحات ۸۶ و ۸۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

شعر حکمی و اندرزی در حیطه ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

خطاهای متن و اصلاح آن‌ها:

* کوتاهی ← روانی * درونی ← بیرونی * دینی ← اخلاقی * پیچیده ← دلپذیر * فردوسی ← رودکی

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

سبک خراسانی یا ترکستانی از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم - سبک عراقی از قرن ششم تا قرن دهم - سبک هندی از قرن دهم تا قرن سیزدهم - بازگشت و مشروطه در طول قرن سیزدهم، بر فضای ادبیات فارسی حاکم بوده‌اند.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ:

بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی، نثر فارسی در شش رده طبقه‌بندی می‌شود.

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

همه آثار مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است؛ به جز: «تاریخ بلعمی - التفهیم - شاهنامه ابومنصوری». آثار اخیر مربوط به دوره سامانی هستند.

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

ویژگی‌های گفته‌شده به ترتیب مربوط می‌شوند به:

۳ و ۲) نثر سامانی - نثر غزنوی و سلجوقی (۱) نثر غزنوی و سلجوقی - نثر سامانی

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

پاسخ درست: شعر واقع‌گراست و توصیف‌ها عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی هستند.

توجه: در گزینه آخر ویژگی «دو حرف اضافه برای یک متمم» نیز دیده می‌شود.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

اساس طبقه‌بندی سبک‌های غیر پاسخ:

۲) سبک عرفانی براساس موضوع و نوع - سبک فلسفی براساس قلمرو دانشی

۳) سبک عامیانه به تناسب مخاطب - سبک فکاهی براساس هدف

۴) سبک خراسانی براساس محیط جغرافیایی - سبک دوره غزنوی براساس زمان و دوره اثر

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

تشبیهات موجود در ادبیات:

۱) عالم به کوه طور - ما به موسی (۲)

۲) کفر به دین - خار به نسرین (۲)

۳) کسان به نی - دوصد سرو روان به چنگ‌ها (۲)

۴) رنگ رخ به زعفران - من به چنگ - تن به گور (۳)

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

سجع در شعر تحت عنوان قافیه میانی یا درونی در سه نقطه (درون و آخر مصراع اول - درون مصراع دوم) یا در دو نقطه (درون و آخر مصراع اول) دیده می‌شود. به این ترتیب بررسی سجع‌ها و یافتن جناس‌ها به قرار زیر است:

۱) (سرو - لاله - شمع: سجع متوازن) (چمن - سمن - لگن: سجع متواری) جناس بین (سمن - چمن)

۲) (حمله - زخم: سجع متوازن) (جند - تند: سجع متواری) جناس بین (جند - تند)

۳) (دست - مست - پست: سجع متواری) (کف - دم - همه: سجع متوازن) جناس بین (دست - مست) (دست - پست)

(مست - پست) (با - پا) (تا - پا)

توجه: حروف اضافه می‌توانند با یک واژه (معنادار) هم‌جنس تلقی شوند.

۴) (مهمان - خندان: سجع متواری) جناس بین (ما - جا)

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده:

۱) «صبر - عقل» استعاره و جان‌بخشی دارند. * «قفا» مجازاً پس‌گردنی * بیت فاقد تشبیه است.

۲) «گلبرگ - سنبل» به ترتیب استعاره از «چهره - زلف» * تشبیه «سنبل به مشک» (به جهت سیاهی و عطر) - «جهان»

مجازاً به معنی مردم جهان است.

- ۳) «چشم» استعاره و جان‌بخشی دارد. (به جهت کرشمه و خون ریختن) * بیت فاقد تشبیه و مجاز است.
توجه: «خون ریختن» کنایه از کشتن و نابودی است. در بعضی ابیات می‌توان «خون» را به‌تنهایی مجاز از کشتن دانست.
- ۴) «قامت به درخت» تشبیه شده است. * بیت فاقد استعاره و مجاز است.
توجه: منادا در مصراع اول محذوف است؛ به این شکل: «ای کسی که سرو بلند بوستانی در پیش درخت قامتت پست است.»
۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- ۱) «مفرش خاکی و گنبد خضرا» به‌ترتیب استعاره از زمین و آسمان هستند. بیت فاقد مجاز و ایهام است.
- ۲) واژه‌آرایی (میر - آمد) (بدر - شگر - شیر) همگی استعاره از شمس تبریزی (یار) هستند.
- ۳) در بیت به شکلی مبالغه‌آمیز از طلعت یار خواسته می‌شود که با آمدن خود چشم تمام زیبارویان را خیره و کور کند و ابری تاریک بر نور ماه آسمان بکشد (اغراق)، مهربان تشبیه دارد.
- ۴) اینکه «دل به سجده افتاده و جان خدمتگزارانه، آماده‌ی جانفشانی است» حسن تعلیلی برای «علیک گرفتن» به سلام محبوب است. در عین حال بیت فاقد جناس است.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

مجاز و نوع آن در گزینه‌ها:

- الف، د) «آسمان، سینه» به ترتیب مجازاً به معنی عالم بالا و فرشتگان - دل - مجاز محلیه
- ب) «سر» مجازاً به معنی زندگی - مجاز جزئیه
- ج) «دل» مجازاً به معنی مهر و محبت - مجاز محلیه
- ه) «خون» مجازاً به معنی مرگ و شهادت - مجاز لازمی (همراهی)
- توجه: قطعاً دانش‌آموزان گرامی، با توجه به مبحث «مجاز و انواع محدود آن» در درس یک فارسی دهم، تا حدی با انواع آن آشنا هستند.

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: درون به عود خام * ایهام: بو (اولین واژه) به دو معنی: ۱- عطر ۲- عشق * استعاره: درون استعاره دارد، عود استعاره از معنویات و کمال * بیت فاقد سجع است.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

انواع سجع و واژه‌آرایی در هر بیت:

- ۱) سجع متوازی: هوش / جوش * فزود / نمود * هوش (دومین واژه) / گوش * هوش / نوش * سجع متوازن: هوش / حلقه * هوش / نور * هوش (دومین واژه) / دیده * بیت فاقد سجع مطرف است. * واژه‌آرایی: (هوش - نمود - فزود)
- ۲) سجع متوازی: مست / دست * سجع مطرف: پرست / مست * پرست / دست * طرب / خراب * سجع متوازن: جان / عقل * واژه‌آرایی: (جان - ما)
- ۳) سجع متوازی: دهد / کند * کنار / خمار * سجع مطرف: یار / کنار * یار / خمار * بیت فاقد سجع متوازن است. * واژه‌آرایی: (خود - دهد)
- ۴) سجع متوازی: داد / یاد * سجع مطرف: داد / گشاد * یاد / گشاد * واژه‌آرایی: (می‌کند - چه - بین)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

واج‌آرایی ابیات:

- ۱) صامت‌ها: (ل - م - ع) ۲) صامت‌ها: (ش - ت - گ)
- ۳) صامت‌ها: (س - ب) مصوت: (آ) ۴) صامت‌ها: (م - ن - س - ت)
- توجه: منظور از واج‌آرایی، تکرار مکرر صامت یا مصوت یا هر دو است که منجر به زیبایی و موسیقی بیرونی بیت شود.

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

مورد خطا و اصلاح آن:

(۱) رکن اول: بُ خُر تا (۳) رکن دوم: تَ بِر چه (۴) رکن دوم: نِ ای گر

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

صامت‌های هر مصراع:

(۱) ه م ش ر ع خ ز د د ر پ ن ه ت (۱۴ صامت)

(۲) ر گ م ی د ر ش ت ر ه (۱۰ صامت)

(۳) م ر ز ت ش د م ن ی د ه م (۱۲ صامت)

(۴) م چ ن ی م ن و د ر م ز ت س ت (۱۴ صامت)

توجه: اگر در آغاز هجا دو (پ) پشت سر هم بیاید، اولی صامت و دومی مصوت است؛ مانند: تغییر - ناییم و ...

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

تعداد هجاهای هر مصراع:

الف، ج، هر یک ۱۶ هجا (ب) ۱۱ هجا (د) ۱۵ هجا

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

تقطیع هجایی کلمات هر گزینه:

(۱) مقیمان (U--U) * سیلاب (U--U) (۲) خراباتی (---U) * دیوانه‌تر (-U--U)
(۳) برفروزی (-U--U) * استماعش (-U--U) (۴) هوشیاران (-U--U) * خویشتن‌داران (---U--U)

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

تقطیع هجایی هر گزینه:

(۱ و ۳) -U--U|---U|---U|---U|---U (۲) -U|---U|---U|---U|---U
(۴) -UU|---UU|---UU|---UU

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

تقطیع بیت سؤال و همه گزینه‌های غیر پاسخ:

-U-|---U-|---U-|---U-

تقطیع گزینه پاسخ:

---U|---U|---U|---U

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

گزینه پاسخ، تمام گزینه‌های دیگر را در خود جا داده است.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: حرکت کمالی تمام موجودات به سوی سرمنشأ خلقت و لطف الهی

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: درخواست هدایت به سوی کمال مطلق و فیض الهی

مفهوم گزینه‌های دیگر: همه چیز تحت سیطره لطف الهی قرار دارد.

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

رؤسای قبایل مادی یکی از بزرگان مادی به نام دهیوک را به پادشاهی برگزیدند و دهیوک شهر هگمتانه را بنا کرد و آن را

مرکز حکومت خود قرار داد. (درس ۹ ص ۸۱)

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

کوروش مدتی پس از به قدرت رسیدن، به آسیای صغیر لشکرکشی کرد و شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی را به تصرف خود

درآورد. (درس ۹ ص ۸۳)

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام ملطیه را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به شهر سارد هجوم آورده آنجا را آتش زدند. داریوش تصمیم به تنبیه آتنی‌ها گرفت. ناوهای ایرانی نخست جزایر دریای اژه را تصرف کردند و سپس سپاه ایران وارد خاک یونان شد و درجایی به نام ماراتن موضع گرفت. خشایارشا پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد اما در نبرد دریایی تنگه سالامیس توفیقی به‌دست نیاورد. (درس ۹ ص ۸۶)

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان: (۱) ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان؛ (۲) شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی؛ (۳) نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛ (۴) کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه‌های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصل‌خیز آسورستان؛ (۵) پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می‌خواند؛ (۶) انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان؛

(درس ۱۰ ص ۹۸)

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. مزدک اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهیدستان تقسیم شود. قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشراف، نجبا و موبدان بکاهد به حمایت مزدک برخاست، و از پادشاهی برکنار و زندانی شد. قباد مجدد به قدرت بازگشت و برای حفظ موقعیت خود با مخالفان مزدک همراهی کرد. در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او، مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد که در پایان به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید. (درس ۱۰ ص ۹۵)

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

شناسایی منابع: در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند. (درس ۱ ص ۶)

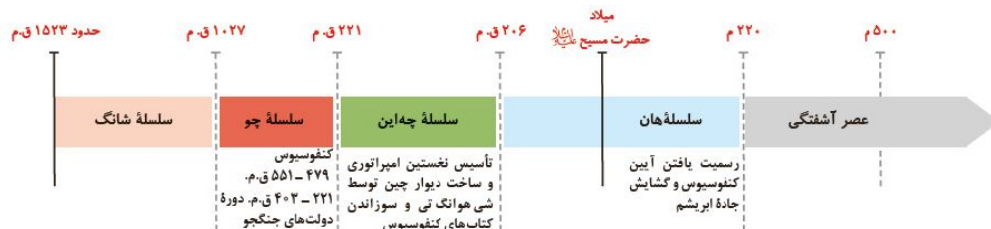
۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

یکی از پیامدهای ارتباط علم تاریخ و جغرافیا اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است (درس ۲ ص ۱۸)

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

در فاصله ۱۲۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش (عصر نوسنگی) کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت. (درس ۳ ص ۳۳)

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

(درس ۴ ص ۴۷)

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

معبد چغازنبیل در نزدیکی شوش شاهکار معماری ایلامی به‌شمار می‌رود. از جمله محبوب‌ترین خدایان ایلامی، اینشوشیناک به معنی خدای شهر شوش بود. معبد چغازنبیل، ستایشگاه این خدا محسوب می‌شد. (درس ۸ ص ۷۸ و ۷۹)

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

توجه داشته باشید برخی از رشته‌ها مربوط به شاخه‌های علم جغرافیا و فنون آن است و برخی دیگر مربوط به علوم مجاور است. به‌عنوان مثال سنجش از دور، سیستم اطلاعات جغرافیایی، نقشه‌کشی از فنون جغرافیایی هستند که با علوم مجاور خود ارتباط دوطرفه دارند. یعنی یافته‌های هر کدام مورد استفاده متقابل قرار می‌گیرد. در گزینه ۱ جمعیت‌شناسی با جغرافیای جمعیت ارتباط دارد. گزینه ۲ فقط شاخه آب و هواشناسی اثرات جوی را در فعالیت‌های انسانی مورد مطالعه قرار می‌دهد. گزینه ۴ شاخه ژئومورفولوژی از جغرافیای طبیعی با زمین‌شناسی و جغرافیای خاک‌ها با خاک‌شناسی در ارتباط مستقیم قرار دارند و در این گزینه این دو شاخه جابه‌جا مطرح شده بود.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

برای پاسخگویی به سؤالات مربوط به مبحث «سؤالات کلیدی در جغرافیا» لازم است ارتباط سؤال، مفهوم آن و مثال‌های آن به دقت مورد بررسی قرار گیرد: به‌عنوان مثال سؤال «کجا» مفهوم مکان وقوع پدیده مانند جنوب غربی ایران را مورد توجه قرار می‌دهد. در گزینه ۱ سؤال «چرا» اضافه است. در گزینه ۲ پاسخ سؤال «چطور» نمی‌تواند این باشد که در یک مکان چه چیزی رخ داده است، بلکه سیر تکوین پدیده را مورد بررسی قرار می‌دهد. در گزینه ۳ ترتیب نادرستی را مطرح کرده است. به طوری که سؤالات «کجا» و «چه چیز» جابه‌جا شده است.

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

در این سؤال تسلط به ترتیب درست مراحل پژوهش در جغرافیا ضروری است. به‌عنوان مثال زمانی که در حال تدوین فرضیه هستیم در گام دوم قرار داریم. در این حالت لازم است گام اول (بیان مسئله و پیشینه مطالعاتی) به‌درستی مورد بررسی قرار گرفته باشد و هنوز نیازی به جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم)، پردازش اطلاعات (گام چهارم) و نتیجه‌گیری، آزمون فرضیه و ارائه پیشنهاد (گام پنجم) نیست. گزینه ۱ نادرست است (فرضیه در گام دوم و پیشینه در گام اول)؛ گزینه ۳ نادرست است (بیان مسأله و فرضیه در یک گام قرار ندارند)؛ گزینه ۴ نادرست است (هر پژوهش جغرافیایی به روش میدانی انجام نمی‌شود).

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

شرایط مساعد آب و هوایی ایران برای باغداری برخلاف موقعیت استراتژیک تنگه هرمز و برخلاف شرایط مناسب بازار اقتصادی خاویار در دریای خزر، نمونه‌ای از موقعیت مطلق است. به بیان دیگر مثال اول یک نمونه از موقعیت مطلق است و مثال دوم و سوم نمونه‌هایی از موقعیت نسبی هستند. بنابراین در هر دو مقایسه لازم است از کلمه برخلاف استفاده شود.

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

در بررسی مشخصات ناهمواری‌های ایران لازم است جهت کشیدگی آن‌ها (که شمالی - جنوبی باشد و ...) موقعیت جغرافیایی آن‌ها، دوره زمانی تشکیل آن‌ها در صورتی که در متن کتاب درسی مورد توجه قرار گرفته است بررسی شود. در گزینه ۱ رشته کوهستانی البرز در امتداد طول جغرافیایی (غربی - شرقی) قرار دارد و تا دره شاهرود امتداد دارد. در گزینه ۳ رشته کوه تالش جهتی شمالی - جنوبی دارد یعنی در امتداد عرض جغرافیایی قرار دارد. در گزینه ۴ در رشته کوه البرز فعالیت آتشفشانی کواترنر سبب شکل‌گیری قله آتشفشانی دماوند شده است نه علم‌کوه و تخت‌سلیمان.

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی با افزایش عرض جغرافیایی زاویه تابش از حالت عمود به تدریج به سمت مایل جابه‌جا می‌شود. بنابراین شهرهایی که در عرض‌های پایین‌تر هستند نسبت به شهرهایی که در عرض‌های بالاتر قرار دارند زاویه تابش عمودتری دارند. در این سؤال بوشهر و بندرعباس از جمله شهرهای جنوبی کشورمان هستند که زاویه تابش آن‌ها نسبت به اصفهان، یزد، زاهدان و سمنان عمودتر است.

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

پرفشار جنب حاره در دوره گرم سال بر فضای ایران تسلط دارد و مانع اصلی بارش‌های بسیار در کشورمان می‌شود. با این حال در این زمان برخی توده‌های هوا وارد کشور می‌شوند که بارش نیز دارند مانند توده هوای موسمی و برخی دیگر فاقد بارش هستند مانند توده هوای گرم و خشک. دیگر توده‌های هوا در دوره سرد سال وارد می‌شوند که اغلب آن‌ها شرایط بارشی دارند.

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

توجه داشته باشید در ایران بیشتر بارش‌ها (نه همه بارش‌ها) در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار (بخشی از پاییز، همه زمستان و بخشی از بهار) می‌بارد، به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود. (آبدهی رودها در اواخر پائیز نسبتاً کم، در زمستان بیشتر و در بهار به بیشترین حد می‌رسد).

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

زمانی که گفته می‌شود انتظار نداریم یعنی در بین گزینه‌ها، یکی از موارد با کانون‌های آگیر دائمی مطابقت ندارد. در این سؤال گزینه ۳ نادرست است. زیرا حداقل ۸ ماه از سال در کانون‌های آگیر دائمی انتظار بارش داریم در حالی که در این گزینه نوشته است تنها در فصول سرد سال که ۶ ماه است انتظار بارش دارد. سایر گزینه‌ها با ویژگی‌های کانون دائمی مطابقت دارد و انتظار آن را داریم.

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

در مقایسه مشخصات کلی دریای عمان و خلیج فارس می‌توان گفت کشورهای همسایه خلیج فارس ۸ کشور و دریای عمان ۳ کشور است. خلیج فارس بر خلاف دریای عمان از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید است. دریای عمان تنها دریای آزاد ایران است و تعداد بنادر خلیج فارس بیشتر از دریای عمان است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

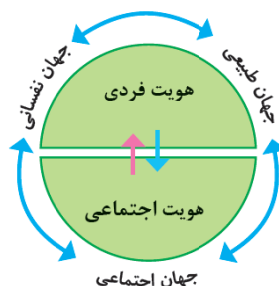
تردیدی نداریم که‌گاه، در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران، دچار خطا و اشتباه می‌شویم. وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۳)

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

اینکه قوای روانی (بعد نفسانی) باعث درمان برخی بیماری‌های جسمانی (بعد جسمانی) می‌شوند، ناظر به تأثیر بعد نفسانی بر بعد جسمانی است. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۸)

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

- هر یک از موارد (الف) و (ب) به‌ترتیب، هویت اجتماعی و جهان نفسانی را نشان می‌دهد.

- در جامعه قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد براساس جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.

- در جامعه سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها وابسته است.

- در جامعه دینی هویت اجتماعی افراد براساس عقاید و ارزش‌هایی است که آن دین محترم می‌شمارد؛ مثلاً اسلام هویت افراد را با تقوا، علم و عدالت ارزیابی می‌کند. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۸ و ۶۹)

۱۷۹. گزینه ۲ درست است.

تحقیقات نشان می‌دهد کودکان خطاهای خود را موجه‌تر از خطاهای دیگران می‌دانند. خطاهای دیگران را عمدی و شایسته مجازات و خطاهای خود را غیر عمدی و بیشتر ناشی از شرایط و تحریک‌کننده‌های محیطی می‌دانند. محققان ابتدا این امر را ناشی از خودخواهی کودکان می‌دانستند، ولی تحقیقات نشان داد که کودکان درباره عوامل مؤثر بر رفتار خود، نسبت به دیگران اطلاعات بیشتری دارند. از این رو احتمال بیشتری وجود دارد که در توضیح علل رفتار خود؛ بیشتر بر شرایط محیطی تأکید کنند و خود را بی‌تقصیر بدانند. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۲)

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

نکته: دین و پیامبران الهی، فیلسوفان، روان‌شناسان، انسان‌شناسان و جامعه‌شناسان درباره غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت واقعی خود، نظریات متنوعی دارند. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۳)

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

- هرچه شناخت کودکان از موقعیت خود و دیگران بیشتر می‌شود، قضاوت آن‌ها تغییر می‌کند. (صحیح) - ص ۷۲
 - هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی جهان متجدد سازگاری داشته باشد. (غلط) - ص ۷۰
 - هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند. (صحیح) - ص ۶۹
 - ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود. (صحیح) - ص ۶۸
- (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۲ - ۷۰ - ۶۹ - ۶۸)

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

حدیث امام صادق (ع) با این عبارت که برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند؛ ارتباط دارد. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۸)

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

- هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند. (ص ۶۹)
 - هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی جهان متجدد سازگاری داشته باشد. (ص ۷۰)
 - هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد. (ص ۶۹)
- (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۹ - ۷۰)

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

- اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند. (ص ۵۲)
- علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند. (ص ۵۵)
- جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند. (ص ۵۷)
- اگر جوامع حقایق را نشانند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به‌سوی باطل گام برمی‌دارند. (ص ۵۷) - (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲ - ۵۵ - ۵۷)

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به‌وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به‌شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. (درس ۶ - فصل ۱ - ص ۴۸)

۱۸۶. گزینه ۴ درست است.

فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند. (درس ۵ - فصل ۱ - ص ۳۹)

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیر قابل قبول را طرد می‌کند. مثلاً نهاد اقتصاد، راه درست و مقبول یا کژراهه‌های به‌دست آوردن ثروت را در جهان اجتماعی تعیین می‌کند. (درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۱)

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

- جهان، واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود. مانند جهان طبیعت، جهان غرب و ...
- بعضی اوقات انسان‌ها برای اینکه پدیده‌های ناشناخته را بشناسند، آن‌ها را با پدیده‌هایی آشنا مقایسه می‌کنند. در مقایسه پدیده‌ها با یکدیگر، شباهت‌ها و تفاوت‌های آن‌ها آشکار می‌شود.
- برخی جهان اجتماعی را با موجودات زنده، مقایسه کرده‌اند؛ مانند سعدی که می‌گوید «بنی آدم اعضای یک پیکرند». (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۱۷)

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

- برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، لازم است کمی بیشتر به واژه «دیگران» بپردازیم. کسانی که کنش‌گران با توجه به آن‌ها، دست به کنش می‌زنند، متفاوت‌اند.
- نکته: لباس پوشیدن انسان در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است؛ زیرا انسان در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیرد و البته این تفاوت فقط در موقعیت‌های مختلف لباس پوشیدن نیست، بلکه همه اعمال انسان این‌گونه است. (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۰ - ۱۲)

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد. پس کنش هم به آگاهی و هم به اراده انسان وابسته است و همچنین همه فعالیت‌های انسان هدف‌دار هستند؛ پس این سه ویژگی همواره در همه کنش‌ها وجود دارند. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۴ - ۵)

منطق

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق از خطاهای اندیشه جلوگیری کند. ذهن قواعد منطقی را به‌صورت طبیعی به کار می‌گیرد. منطق علمی کاربردی است یعنی صرف دانستن آن کافی نیست؛ بلکه باید با تمرین و ممارست در آن، به تبخّر دست یافت.

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

محتوای سایر گزینه‌ها، قضیه شرطی هستند؛ ولی در این گزینه، جمله‌ای استقهامی (انشائی) ذکر شده است.

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱ دلالت تضمن، و در گزینه ۳ و ۴ دلالت التزامی وجود دارد.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

مفاهیم امروز، این‌گل، رخس، جزئی هستند. «شریک خدا» مفهوم کلی است که هیچ مصداق خارجی ندارد و مصادیق آن فرضی و ذهنی است. «خدا» مفهوم کلی است که در عالم خارج فقط یک مصداق دارد و سایر مصادیق آن فرضی و ذهنی است.

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

دو دایره متقاطع که همدیگر را قطع کرده‌اند یعنی دارای بعضی مصادیق مشترک و بعضی مصادیق اختصاصی هستند و این نشان دهنده رابطه عموم و خصوص من‌وجه است. از نسبت دادن دو مفهوم کلی که رابطه آن‌ها عموم و خصوص مطلق است سه قضیه صادق ساخته می‌شود.

۱۹۶. گزینه ۳ درست است.

رابطه گیاه و بی مهره و همچنین واجب و مستحب، تباین است. رابطه موجود مادی و جاندار، عموم و خصوص مطلق است.

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

اگر در تعریف طاس ریشه لغوی آن را بیان کنیم، تعریف لغوی یا لفظی انجام داده‌ایم و اگر بگوئیم نوعی ظرف مسی قدیمی که شکل آن بخشی از یک نیمکره را تشکیل می‌دهد، تعریف مفهومی انجام داده‌ایم؛ زیرا ابتدا ویژگی عام آن و سپس ویژگی اختصاصی برای طاس گفته‌ایم.

۱۹۸. گزینه ۴ درست است.

«شکل دارای زاویه» و «مقدار دارای ضلع» در تعریف مثلث، شرط مانع بودن را ندارند و «کمیت متصل قارّ الذات» هم واضح و روشن نیست.

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

تعریف مروراید، تعریفی مفهومی و بدون اشکال است ولی در سایر گزینه‌ها شرط دوری نبودن رعایت نشده است.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

استدلال قیاسی، استدلالی است که مقدمات از نتیجه حمایت مطلق می‌کنند یعنی در صورت پذیرفتن مقدمات، پذیرفتن نتیجه ضروری است ولی در صورت صدق نتیجه، لزوماً مقدمات صادق نخواهند بود.

۲۰۱. گزینه ۲ درست است.

نتیجه استدلال قیاسی، یقینی است. مبنای اعتماد به علوم تجربی، استقرای تعمیمی قوی است. در آموزش از استقرای تمثیلی خیلی استفاده می‌شود و مؤثر است.

۲۰۲. گزینه ۴ درست است.

جملات انشائی قابلیت صدق و کذب ندارند ولی جملات خبری که همان قضیه محسوب می‌شوند قابلیت صدق و کذب دارند و به دو قسم حمله و شرطی تقسیم می‌شوند.

۲۰۳. گزینه ۳ درست است.

اجزاء قضیه اول عبارت‌اند از: «دانش‌آموزان»، موضوع؛ «نویسنده تکالیف خود»، محمول و در قضیه دوم، «من» موضوع و «چشم در راه تو» محمول است.

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

متضاد قضیه «هیچ آهنی رسانا نیست»، عبارت است از «هر آهنی رسانا است»، و عکس این متضاد می‌شود: «بعضی رساناها آهن هستند» و نقیض آن عکس می‌شود: «هیچ رسانایی آهن نیست».

۲۰۵. گزینه ۱ درست است.

عکس مستوی موجب جزئی همان موجب جزئی می‌شود و به شکل موجب کلی عکس نمی‌شود. عکس مستوی موجب کلی، موجب جزئی است و سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد؛ پس در سه گزینه دیگر مغالطه ایهام انعکاس وجود دارد.